

i Skolefager. Jeg tror ikke med det ærede Medlem fra Ringstøbing, at det vil være rigtigt at stille Præsiden blot som Medlem af Skolekommissionen, ikke tillige som Formand derfor, derimod er jeg ganske enig med ham i, at Lærerne ikke bør have Sæde i Kommissionen. Det er altsaa, som sagt, en Tanke, der er falden mig ind, at der mulig gennem en saadan Udvidelse af Skolekommissionen kunde findes en Løsning af dette Spørgsmaal. Men jeg maa tilføje, at jeg ikke vil kunne tænke mig en saadan Løsning, uden at de Staten repræsenterende Skoleautoriteter faa en større Indflydelse paa Lærerkaldelsen, end de nu have, og jeg vil meget indtrængende tilraade De Herrer, at De ikke allerede nu stille denne Sag saaledes paa Spidsen, at de ville have Uanselighed ved paa et senere Stadium at komme til en Overenskomst med Landstinget — for saa vidt dette ikke skulde dele Folketingets Mening i denne Henseende — og med Regeringen paa dette Punkt. Det gavner ikke Sagen at ville puste den op til noget større, end den i Virkeligheden er, og det vil i mine Øjne ikke tyde paa, at man vil lade en oprigtig Vilje til at arbejde paa Lovforslagets Gennemførelse følge de gode Ønsker, som i øvrigt fra saa mange Sider ere udtalte for, at det maatte lykkes os at naa et godt Resultat i denne Sag.

Colding: Enhver her i Tinget og enhver uden for Tinget, som har sat sig ind i Bestemmelserne i det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, har naturligvis modtaget det med Glæde. Og hvorfor? Fordi man deri faa et Middel til i en nær Fremtid forhaabentlig at kunne komme en stor Klasse af Samfundsborgere til Hjælp, nemlig den store, værdige Lærerstand ved Folkestolen paa Landet og i Købstæderne. Udtalelserne her i Tinget ere jo i det hele taget ogsaa gaaede saa temmelig i Retning af, at man udtalte sin Samstemning med de bedre Lønninger og de bedre Vilkaar, under hvilke Lærerne, hvis dette Lovforslag blev til Lov, vilde komme til at leve. En mørk Sky for dette Lovforslags Gennemførelse traf dog efter min Mening op, da jeg hørte en hel Del af de ærede foregaaende Talere udtale sig om Kaldelsesretten, og da de syntes at slaa fast, at, hvis den højtærede Kultusminister vilde holde paa sit Lovforslags Bestemmelser i denne Henseende, vilde det være forbi med Muligheden af at kunne faa Forslaget ført igennem. Den højtærede Kultusministers Udtalelser i Dag have jo imidlertid navnlig i Slutningen, da dette Spørgsmaal blev behandlet af ham, gaaet i

Retning af, at han dog saa en Mulighed for, at man ved Forhandling skulde kunne finde en anden Maade at løse dette, som det synes, vanskelige Spørgsmaal paa og at faa det løst paa en saadan Maade, at de, der vare aldeles utilbøjelige til at gaa ind paa Lovforslagets Bestemmelser om Kaldelsesmaaden, dog kunde faa nogle af deres Ønsker opfyldte, medens saa den højtærede Minister paa sin Side ogsaa fik nogle af sine Forbringere gennemførte. Det gaar jo her som overalt, at gennem Forhandling maa der slaas af fra de forskellige Sider, thi holde begge Parter strengt paa deres eget, saa vil Følgen blive, at dette Forslag, som det er gaaet med saa mange andre Forslag og vil gaa med saa mange andre i Fremtiden, lægges hen til senere kommende Aar. Dermed kan imidlertid mindst af alle den danske Lærerstand være tilfreds; og dermed kunne Landets Børn, som skulle nyde godt af Undervisningen i Skolen, ogsaa kun daarlig være tilfredse, først naar en Lærer er saaledes stillet, at han kan røgte sit Hverv med Iver og Kraft uden at være trykket af økonomiske Sorger, kan han blive en god Lærer til Velsignelse for Landets Børns aandelige Udvikling. Hvis man skal dømme om, hvorvidt der er Betingelser for, at en Lærer kan blive en dygtig Lærer og en dygtig Vejleder for Børnene, er der efter min Formening fire Hovedpunkter, man skal tage i Betragtning. Det første er det, om Lærernes Kapaciteter give Garanti for, at han vil kunne blive en dygtig Lærer. I den Henseende er der efter min Mening sket et stort Fremstridt ved Loven af 30te Marts 1894, om Seminarier og Prøver for Lærere i Folkestolen, thi derved blev netop slaaet fast: højere Forbringere for den unge Mand, som vil paatage sig Lærergerningen. Der blev der slaaet fast, først en højere Alder, inden han kunde begynde, og dernæst forøgede Forbringere til hans Dygtighed. Den første af mig nævnte Betingelse synes jo altsaa at maatte være til Stede, for saa vidt som baade Folketinget og Landstinget og den høje Regering ere gaaede ind paa at vedtage disse Prøver og denne Bestemmelse om et Aldersminimum for den vordende Lærer. Dernæst maa man betragte de Forhold, under hvilke Lærerne komme til at virke; thi ere Forholdene, hvorunder en Lærer, han være nok saa dygtig, kommer til at virke, slette i forskellige Retninger, saa kunne de standse hans Virksomhed og gøre den mindre velsignelsesrig for Børnenes Udvikling. Og disse Forhold, hvad er det for Forhold? Det er for det første Lønningssforholdet, for det andet Løtalernes Indretning, for det tredje Antallet